

Til Udlændinge- og Integrationsministeriet

Kontoret for Humanitært Ophold

DANSK FLYGTNINGEHJÆLP
Borgergade 10, 3.sal
DK-1300 København K
Tlf: 3373 5000
www.flygtning.dk

1.05.2017

Supplerende høringssvar vedrørende lov om ændring af Udlændingeloven (Ro og orden på indkvarteringssteder for uledsagede mindreårige udlændinge, herunder husordener, økonomiske sanktioner, magtanvendelse og anbringelse uden for indkvarteringsstedet, m.v)

Udlændinge- og Integrationsministeriet har ved mail af 24. april 2017 fremsendt en tilføjelse (§ 3 og dertilhørende bemærkninger) til ovennævnte udkast til lovændring med anmodning om evt. bemærkninger inden 1. maj 2017.

Dansk Flygtningehjælp sætter stor pris på den foreslåede tilføjelse, hvorefter socialtilsynet udfører fagligt tilsyn på børnecentrene samt de særlige afsnit for 17-årige på de øvrige indkvarteringssteder. Som anført i vores første høringssvar finder vi, at et uafhængigt fagtilsyn er en forudsætning for lovforslagets beføjelser til sanktioner, magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten, så det sikres, at beføjelserne anvendes i overensstemmelse med hensigten, herunder proportionalitetsprincipperne.

Derudover kan et fagkompetent og uafhængigt tilsyn sikre, at der på det enkelte center eller afsnit ikke udvikles en uhensigtsmæssig kultur, og at indkvarteringsstederne generelt arbejder ud fra en professionel, helhedsorienteret og tillidsskabende pædagogisk praksis. Flygtningehjælpen finder derfor, at det foreslåede fagtilsyn vil udgøre et væsentligt bidrag til at sikre uledsagede mindreårige asylansøgere tarv og retssikkerhed under opholdet i det danske asylsystem.

Dansk Flygtningehjælp har derfor kun enkelte bemærkninger vedrørende tilsynet med brugen af magtanvendelser samt nedenstående spørgsmål til den foreslåede § 3 om socialtilsyn.

Forventer Udlændingestyrelsen at følge socialtilsynets udtalelse?

Det fremgår af bemærkningerne, at det kun er den faktiske udførelse af tilsynet, der overlades til socialtilsynet, og at der således ikke er tale om delegation af myndighedsopgaven. Udlændingestyrelsen har dermed fortsat myndighedsansvaret, og det "vil således være Udlændingestyrelsen, der efter forslaget vil skulle træffe beslutning om, hvilke tiltag der bør iværksættes på grundlag af det faglige tilsyn". Dansk Flygtningehjælp opfatter dette som, at socialtilsynets udtalelse på baggrund af udførte tilsyn alene er vejledende for Udlændingestyrelsen.

Hvis dette er korrekt forstået, ønskes det oplyst, hvorvidt Udlændingestyrelsen har til hensigt at følge de evt. foreslåede tiltag, der efter socialtilsynets opfattelse vil være behov for at iværksætte. Dansk Flygtningehjælp skal opfordre til, at man udformer en hensigtserklæring på linje med hensigtserklæringen om at følge kommunernes faglige vurdering i sociale børnesager fra udkast til ændring af vejledning nr. 3 til serviceloven af 14. oktober 2016:

"I praksis tilsidesætter Udlændingestyrelsen aldrig kommunens faglige vurdering af behovet for iværksættelse af sociale foranstaltninger, hjælp eller støtte." (afsnit 16).

Sammenligningen med kommunens vurdering i børnesager i relation til serviceloven er relevant i og med, at det er en socialfaglig vurdering, som Udlændingestyrelsen ikke selv har fagligheden til at udføre, og derfor ikke har grundlag for at tilsidesætte. På samme måde udfører socialtilsynet netop fagtilsyn med indkvarteringsstederne på baggrund af tilsynets socialfaglige kompetence og uafhængige standarder, hvorfor Dansk Flygtningehjælp finder det mest korrekt, hvis Udlændingestyrelsen i praksis også har til hensigt altid at følge socialtilsynets eventuelle foreslåede tiltag.

Endelig finder Dansk Flygtningehjælp det uklart, hvorvidt socialtilsynets rapporter og udtalelser om de enkelte indkvarteringssteder vil være offentligt tilgængelige. Ikke mindst i lyset af ovenstående tvivl om hvorvidt Udlændingestyrelsen er forpligtet eller har til hensigt at følge socialtilsynets indstillinger, finder Dansk Flygtningehjælp, at socialtilsynets rapporter bør være offentligt tilgængelige, som tilsynets øvrige rapporter på f.eks. tilbudsportalen.dk.

Vedrørende magtanvendelse

Dansk Flygtningehjælp finder det positivt, at det sociale tilsyn også skal føre tilsyn med brugen af magtanvendelser på indkvarteringsstederne.

Flygtningehjælpen finder det særligt positivt, at tilsynet omfatter en vurdering af, *"om indkvarteringsstederne inden for de rammer, der er givet for indkvarteringsstedernes virke, har en pædagogisk indsats, der forebygger magtanvendelser, så magtanvendelse så vidt mulig undgås. Som led i tilsynet med magtanvendelse vil der endvidere skulle ses på, om indkvarteringsstederne dokumenterer og følger op på eventuelle magtanvendelser med henblik på løbende læring og forbedring af indsatsen."*

På samme måde finder vi, at det er et væsentligt og særdeles velkomment bidrag til de uledsagede mindreåriges retssikkerhed, at socialtilsynet kan udføre hyppigere tilsyn på udvalgte indkvarteringssteder *"hvis et indkvarteringssted har uforholdsmæssigt mange magtanvendelser eller gentagne gange indberetter ikke-tilladt magtanvendelse som tilladt magtanvendelse."*

Dog finder Flygtningehjælpen fortsat – som også bemærket i det oprindelige høringssvar – at indkvarteringsstederne også bør indberette magtanvendelser *direkte* til det relevante socialtilsyn og ikke udelukkende til Udlændingestyrelsen på linje med de øvrige opholdssteder, som socialtilsynet fører tilsyn med. Således at socialtilsynet uafhængigt af Udlændingestyrelsen har adgang til oplysningerne om magtanvendelse og kan regulere hyppigheden og intensiviteten af tilsyn herefter.

Dansk Flygtningehjælp foreslår desuden fortsat, at indberetninger af magtanvendelse m.m. også skal ske til den beliggenhedskommune, hvor centeret er placeret, da denne kommune efter servicelovens § 146 har den generelle tilsynsforpligtelse med alle børn og unge på asylcentre.

Endelig finder Flygtningehjælpen det fortsat uklart, hvorvidt beføjelserne til magtanvendelse m.m. også gælder for personalet på voksencentre, hvor der er oprettet enheder for 17-årige uledsagede mindreårige, hvorfor det også er uklart om socialtilsynet kan og skal føre tilsyn med magtanvendelser på disse enheder. I forlængelse heraf savnes overvejelser om og retningslinjer for, hvordan personalet på sådanne voksencentre skal håndtere en konfliktsituation, der f.eks. involverer en 17-årig uledsaget beboer og en 18-årig myndig beboer.

Flygtningehjælpens bemærkninger til de øvrige elementer i lovforslaget, herunder brug af sanktioner, inddragelse af privat computer og telefon og børnefaglige undersøgelser ved tvangsanbringelse, er fortsat som beskrevet i høringssvar fremsendt 7. marts 2017.

Med venlig hilsen

Andreas Kamm
General Sekretær